

Становище на администрацията на Министерския съвет

Съгласуването се извършва на основание чл. 21, ал. 5 от Закона за нормативните актове

Проект на акт:	Вид оценка:	Частична
Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари	Становище по ред:	Единствено съгласуване
	Дата:	15.11.2022 г. X 04.01-366/15.11.2022 г. <small>Signed by: Irina Monova Georgieva</small>
	В отговор на №:	03-00-975/08.11.2022 г.
	Институция:	Министерство на финансите
Диспозитив:	Съгласува с препоръки	
Основание:	Чл. 30б, ал.3, т. 2, б. „а“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСНА)	

I. Относно раздел 1 „Проблем/проблеми за решаване“:

Въпреки че в раздел 1 е посочен само един проблем, от изложението става ясно, че в оценката са разгледани няколко проблема или групи проблеми. Считаме, че те трябва да бъдат посочени ясно в раздел 1 на оценката, което от своя страна ще доведе до преформулиране на определените цели и изработването на варианти за действие, които са съобразени с тях.

Описанието в раздела следва да отговори на няколко основни въпроса, свързани с проблема/групата проблеми, а именно - какъв е проблемът/проблемите, какви са същността и мащабите му, кои са пряко засегнатите от проблема страни и/или обществени отношения, какви са/биха били негативните последици, ако проблемът продължи да съществува, какво е желаното положение и как би следвало да се постигне.

В тази връзка предлагаме изложението в раздел 1 да бъде преформатирано като бъдат открити проблемите, които могат да бъдат изведени от посоченото в т. 1.1., 1.2., 1.3., 1.4. Например група проблеми, свързана с недостатъчната ефективност на процеси и процедури, уредени в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма на национално ниво. В конкретния случай такива конкретни проблеми (и/или групирани и обобщени по подходящ начин) могат да бъдат:

- липса на ефективни механизми за идентифициране на лицата, които предоставят услуги по дружествено управление и на адекватни процедури за проверка на служителите, ангажирани в предоставянето на услуги по дружествено управление (напр. адвокати, счетоводители, данъчни съветници и др.);
- недостатъчна ефективност на механизма за разрешаване на несъответствия между информацията за действителна собственост в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ и на информацията за действителна собственост, установена по други канали;
- несъответствия с международните стандарти в областта (констатирани на база доклада за оценка на България от петия оценителен кръг на MONEYVAL);

- неточности и непълноти на уредбата, установени в рамките на процедурата на Европейската комисия за проверка на съответствието с разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/843 (Completeness check);

Като допълнителни въпроси за уреждане могат да бъдат посочени предвидените промени от техническо естество, чиято необходимост е идентифицирана от надзорните органи (дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор) в хода на прилагането на ЗМИП.

Обръщаме внимание, че избраната формулировка на проблема, определен от екипа, извършващ оценката, е неподходящ. Изразът, започващ с „Необходимост от ...“ издава потенциално решение, а не проблем за решаване.

II. Относно раздел 2 „Цели“:

Необходимо е да бъдат определени цели, които съответстват на определените проблеми (включително след преформатирането на раздел 1). Определената в оценката цел „Укрепване на рамката за борба с изпирането на пари и финансирането и привеждането и в пълно съответствие с международните стандарти“ е неизмерима. В този смисъл почти всяко действие би довело до някакво укрепване на рамката, а реалното бъдещо желано състояние не е ясно.

Потенциална конкретна измерима цел би била „Непопадане на България в т. нар. „сив списък“. Чрез формулиране по подобен начин на целта ще е ясно дали избраните варианти са довели до постигане целта след извършване на планирания мониторинг.

Напомняме, че целите трябва да са определени по начин, по който предварителната оценка на въздействието да бъде отправна точка при извършването на последващата оценка на въздействието на закона при оценката на ефективността на предложените решения. Съобразно представената информация и крайния вид на проблемите за решаване, от изложеното в оценката могат да бъдат определени конкретни измерими и/или оценени цели в областта на превенцията на прането на пари и финансирането на тероризма.

При формулиране на целите препоръчваме да се използват насоките от Ръководството за извършване на предварителна оценка на въздействието по отношение на целите. Ръководството е достъпно на: <https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=297&y=&m=&d=>.

III. Относно раздел 3 „Заинтересовани страни“:

Заинтересованите страни, съответно групите заинтересовани страни са представени твърде обобщено. Не са изброени дори категориите лица по чл. 4 Закон за мерките срещу изпирането на пари.

Предлагаме да бъде посочен конкретният брой на заинтересованите страни по примера на цялостната предварителна оценка на въздействието, извършена при изработването на действащия закон през 2017 г., достъпна на: <https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&Id=141>.

IV. Относно раздел 4 „Варианти на действие. Анализ на въздействията“:

Предлагаме в описанието на Вариант 1 да се представи по-подробно същността и съдържанието на варианта като се посочат всички действия и мерки, които са необходими, за да се реализира този вариант. Във връзка с това предлагаме първо да се опишат по-подробно

конкретните предложения за нормативни промени, да се посочи каква е разликата с действащата уредба, съответно - каква ще бъде новата уредба.

Видно от изложеното в оценката нормативните промени засягат и/или са свързани със създаването на определени процедури и механизми за идентифициране на лица, обмен на информация между регистри, проверка на специфична информация относно собствеността и др. Във връзка с това при представянето на Вариант 1 следва задължително да се опише и да се изясни как вариантът ще се отрази на съществуващи режими и услуги и кои, урежда ли нови и какви, засяга ли се дейността на регистри, кои регистри и как ще бъдат засегнати, ще е необходимо ли надграждане на системи, осигуряване на свързаност, възникват ли допълнителни ангажименти относно администрирането на регистрите и др. Предвид обстоятелството, че се създава нов регистър, при представянето на Вариант 1 е необходимо да се даде максимално изчерпателна информация относно условията, при които се предвижда да бъде създаден този регистър, предвидени ли са съответните ресурси за изграждането и администрирането му, създаването му ще бъде ли съобразено и как с Концепцията за регистрова реформа, приета с РМС № 298 от 2021 г. и т.н. Представянето на варианта също следва да включва информация за административната тежест, очакват ли се промени на административната тежест и за кои заинтересовани страни (както е описано в оценката). Също така е необходимо да се посочат кои са засегнатите като цяло от промените страни и как ще бъдат засегнати, какви са конкретните ангажименти за органите и структурите, ангажирани с реализиране на промените. Видно от изложеното в оценката, по отношение на регистрите са предвидени конкретни ангажименти от страна на Министерството на правосъдието (МП). Във връзка с това е необходимо да се изясни проведени ли са предварителни консултации с оглед преценка на възможностите за реализиране на промените и от страна на МП.

В случай че за реализиране на Вариант 1 са необходими и други мерки (заедно с предложените нормативни промени), отпускане на допълнителни средства, обезпечаване на администрирането на регистър, надграждане на системи, средства за персонал и т.н., това също предлагаме да се опише. При представянето на варианта трябва да се изясни и дали се предвиждат промени в други нормативни актове (и/или предложените промени са в резултат на вече извършени промени в други нормативни актове, и/или са част от други пакети от мерки), както и да се разгледат ефектите от тези промени за заинтересованите страни.

V. Относно раздел 6.1. „Промяна на административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)“:

След дефиниране на проблемите, целите и след попълване на необходимата информация относно препоръчителния вариант за действие в раздел 6.1. е необходимо отново да се представят очакваните промени в административната тежест при прилагането на Вариант 1 по всеки от проблемите, дефинирани в раздел 1 от оценката.

В контекста на коректността на изложението в оценката следва да бъде отбелязано, че в текущия раздел е посочено, че са разгледани два проблема, а всъщност проблемът в Раздел 1 е един и въпреки това за нито един от тях не е посочено дали ще има промяна в административната тежест.

Предвид, че ще има вписване в регистър, задължение за подаване на информация и въвеждане на такса е видно, че административната тежест ще се повиши.

Необходимо е разделът да бъде прецизиран. Предлагаме и да се обмисли да не бъдат определяни такси, или ако такива бъдат предвидени, напомняме, че следва да бъде спазена Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

В оценката също е посочено, че предвидените за замяна два механизма за коригиране на несъответствието са неефективни и създават по-висока административна тежест спрямо механизма, който се предлага да бъде уреден. В този смисъл, може да се направи извод, че в една част от предложените решения намаляват административната тежест.

VI. Относно раздел 6.2. „Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?“:

В този раздел в оценката е отбелязано, че не се предвижда създаването на нови регулаторни режими. В същото време е предвидено вписване на лица в регистър, което не съответства на посоченото. Необходимо е да се посочи каква ще бъде процедурата по вписване, дали ще бъде издавано удостоверение за регистрация и т.н.

VII. Относно раздел 6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?“:

В този раздел в оценката е отбелязано, че не се предвижда създаването на нови регистри. В същото време е предвидено вписване на лица в регистър. Явно е, че се предвижда създаване на регистър. Необходимо е да се посочи естеството на регистъра, както и дали неговото създаване е в контекста на Концепцията за регистрова реформа, приета с РМС № 298 от 2021 г. – напр. чрез разширяване на съществуващ регистър.

В оценката още е посочено, че във връзка с въвеждането на механизъм за разрешаване на несъответствия между информацията за действителна собственост в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, съответно в регистър БУЛСТАТ, и информацията за действителна собственост, установена по други канали, е възможно да възникнат дейности за изграждане на нова функционалност на двата регистъра.

VIII. Относно раздел 6.4. „По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?“:

Видно от изложеното в оценката при избор на Вариант 1 ще има въздействие върху малките и средните предприятия „които попадат в категорията на лицата по чл. 4, т. 15, 16 и 18.“ Необходимо е в този раздел да бъде посочено в какво се изразява въздействието – вписване в регистър, промяна в съществуващи задължения, нови такси и т.н.

IX. Относно раздел 7 „Консултации“:

Предвид посочената в оценката потенциална необходимост от дейности за изграждане на нова функционалност в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ и БУЛСТАТ, предлагаме да бъде проведена консултация с Министерството на правосъдието, съответно с Агенцията по вписванията, за да се уточни най-подходящият срок за влизане в сила на съответната разпоредба с оглед техническите и организационни особености по надграждане на информационните системи.

Предвид че в този раздел не е посочено по какъв начин ще бъдат проведени обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове, обръщаме внимание, че срокът следва да е 30 дни.

Х. Относно раздел 11 „Информационни източници“:

В оценката са цитирани голям на брой източници – анализи планове, действащи нормативни актове и т.н. Предлагаме те да бъдат изброени в този раздел и за тези от тях, които се намират в интернет да бъдат поставени хиперлинкове към съответния ресурс.

* Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

** При съгласуването по чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация кръгът от въпроси, проблеми и решения, разгледани в оценката на въздействието, се съпоставя с кръга от въпроси, засегнати в проекта на нормативен акт.

*** На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

**** На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“**

15.11.2022 г.

X

Signed by: Nikolina Stoyanova Stoyanova
(НИКОЛИНА СТОЯНОВА)